

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Adéla Procházková, Bc., DFUn**

Název práce: **Krajinomalba Caspara Davida Friedricha a Gerharda Richtera**

Oponent práce: **PhDr. Václav Hájek, Ph.D.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Autorka se ve své diplomové práci zabývá otázkou, zda lze využít určité principy a teoretické reflexe romantiky spjaté s tvorbou C.D. Friedricha i při interpretaci děl G. Richtera. Velmi přesně si při tom uvědomuje inspirační potenciál i limity srovnávání vybraných děl a jejich kontextů. Využívá především postupy recepční estetiky, díky nimž nahlíží také pozice soudobých a dnešních diváků.

I když se autorka přesvědčivě a zcela relevantně kloní k názoru, že u Richtera se nejedná o nějaké přímé romantické reminiscence, podchycuje i řadu mimořádně podnětných momentů a oblastí, v nichž se Friedrichova romantika a Richterova (abych tak řekl) post-avantgardní malba potkávají a projevuje se jejich pozoruhodně souznějící směřování. Takové „křižovatky“ Friedricha a Richtera autorka velmi podnětně a inovativně rozebírá (přičemž se pochopitelně věnuje těmto autorům i samostatně v příslušných dobových a teoretických kontextech).

Na pomyslných křižovatkách v tvorbě daných malířů jde například o společné zájmy o určité „vznešeno“ (jehož odkaz by se dal sledovat též v textech postmoderního filosofa J.-F.

Lyotarda). Ještě příznačnější mi připadá Richterovo setkání s Friedrichem v případech zájmu o prázdno či „prázdná místa“, jenž se týká jak vizuálních a formálních kvalit, tak ztráty určitých světonázorových a citových jistot (o tom sice mluví Richter, ale nějak se to dotýká i

situace po roce 1800). U Friedricha i Richtera jsou též nepřehlédnutelné „podvratné“ strategie, jak v oblasti formy, tak volby tématu. Díla obou výtvarníků jsou si blízká také v podílu emočního rozporu (ze strany diváka), v určité banálnosti, věčnosti či všednosti témat, v jakési anti-estetičnosti (z dobového hlediska by to asi platilo i u Friedricha; u Richtera by se hodil též termín „an-estetika“, který využívá Wolfgang Welsch). Důležitá je pro oba výtvarníky i sugesce distance, odcizení, odstupu (což jejich malby vyvolávají v divákovi). Richter i Friedrich se potkávají i v otázce potenciální otevřenosti svých děl, která předpokládá podíl divácké imaginace, aktivity, i jeho znejistění, a rozdmýchávání divákovi touhy roz/poznávat. Také formové postupy rozostření, zamlžení, vizuálního znejasnění (ať už ve smyslu „subjektivního vidění“ jako u Friedricha nebo ve smyslu určitého odosobnění jako u Richtera) jsou oběma malířům vlastní. I podíl náhody, respektive zdánlivé náhody (alespoň z hlediska dobového diváka) bychom našli nejen v tvorbě Richtera (a v jeho využívání fotek), ale i u Friedricha (v motivech vlny, rozlomení, destrukce apod.). Pro oba představuje malba též prostředí určité abstrakce, experimentu a autonomie.

Autorka postupuje v teoretických i interpretačních částech své práce velmi kompaktně, logicky a inspirativně. I z formálního a jazykového hlediska považuji její diplomovou práci za velmi zdařilou, vřele ji doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení **výborně** (1).

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 8. června 2022

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------